

Strasbūrā, 13.11.2018.
COM(2018) 745 final

2018/0390 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru attiecībā uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste (“Apvienotā Karaliste”) 2019. gada 30. martā (izstāšanās diena) izstāsies no Eiropas Savienības un kļūs par trešo valsti. Patlaban Lielbritānijas pilsoņi ir arī Savienības pilsoņi. Viņiem ir pamattiesības brīvi pārvietoties un uzturēties Savienībā un tiesības ieceļot jebkurā citā dalībvalstī bez ieceļošanas vīzas vai līdzvērtīgām formalitātēm. Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi¹, šīs tiesības ir līdz brīdim, kad Savienības tiesību akti par Savienības pilsoņu brīvu pārvietošanos vairs nebūs viņiem piemērojami. Ja vien ratificētajā izstāšanās līgumā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu netiks noteikta cita diena vai Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenoteiks citu dienu, tas notiks 2019. gada 30. martā.

Tādēļ būs jānosaka, vai Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, būs jābūt vīzām vai arī uz tiem šī prasība neattieksies. Padomes Regulā (EK) Nr. 539/2001² ir noteikts, vai uz trešās valsts valstspiederīgo attiecas vai neattiecas vīzas prasība. Regulas I pielikumā ir uzskaitītas valstis, kuru valstspiederīgajiem ir jābūt vīzai, un II pielikumā ir uzskaitītas valstis, uz kuru valstspiederīgajiem šī prasība neattiecas. Saistībā ar šo noteikšanu ir nepieciešama leģislatīva rīcība, lai no dienas, kad Savienības tiesību akti vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei, iekļautu to vienā no Regulas (EK) Nr. 539/2001 pielikumiem.

• Saskaņība ar spēkā esošajiem noteikumiem politikas jomā

Regula (EK) Nr. 539/2001 tiek piemērota visās dalībvalstīs, izņemot Īriju, un Šengenas asociētajās valstīs (Islandē, Lihtenšteinā, Norvēģijā un Šveicē). Regula ir daļa no Savienības kopējas vīzu politikas attiecībā uz īstermiņa uzturēšanos (90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā). Šī regula nekad nav bijusi saistoša Apvienotajai Karalistei.

Tā kā Īrija nepiedalās Šengenas *acquis* attiecībā uz vīzām, Regula (EK) Nr. 539/2001 vai šis grozījumu priekšlikums neietekmē konkrēto divpusējo vienošanos (“kopējā ceļošanas telpa”), ko tā noslēgusi ar Apvienoto Karalisti un kas paredz bezvīzu režīmu starp Īriju un Apvienoto Karalisti, kurš attiecas uz šo valstu valstspiederīgajiem.

Kritēriji, kas katrā gadījumā atsevišķi būtu jāņem vērā, nosakot trešās valstis, kuru valstspiederīgajiem ir jābūt vīzai, vai trešās valstis, uz kuru valstspiederīgajiem šī prasība neattiecas, ir noteikti Regulas (EK) Nr. 539/2001 -1. pantā. Tie attiecas uz “nelikumīgo imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, ekonomisko ieguvumu, jo īpaši tūrisma un ārējās tirdzniecības jomā, kā arī uz Savienības ārējām attiecībām ar attiecīgajām trešām valstīm, jo īpaši tajās ņemot vērā arī apsvērumus par cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī sekas, kas tiks radītas attiecībā uz reģionālo vienotību un savstarpību”. Turklāt ir svarīgi īpašu uzmanību veltīt to ieceļošanas dokumentu drošībai, kurus izdevusi attiecīgā trešā valsts.

¹ Lielbritānijas valstspiederības likumā ir nošķirtas sešas Apvienotās Karalistes (Lielbritānijas) valstspiederīgo kategorijas. Lielbritānijas pilsoņi ir viena no šīm kategorijām, un patlaban viņi ir Savienības pilsoņi. Šis priekšlikums neietekmē pārējās piecas kategorijas (sk. 5. iedaļu).

² Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.).

Regulas (EK) Nr. 539/2001 pielikumus pēdējo reizi grozīja 2017. gadā ar Regulu (ES) 2017/372 un Regulu (ES) 2017/850, ar ko pārcēla Gruziju un Ukrainu no I pielikuma (vajadzīga vīza) uz II pielikumu (bez vīzas). Komisija arī iesniedza vēl divus priekšlikumus attiecībā uz Kosovu^{*3} un Turciju⁴. Patlaban Regula (EK) Nr. 539/2001 tiek kodificēta⁵, tāpēc visas atsaucē uz to priekšlikumā būs jāaizstāj ar atsaucēm uz kodificēto regulu, tiklīdz tā būs stājusies spēkā, kas, visticamāk, notiks līdz 2018. gada beigām.

• **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

Regulas (EK) Nr. 539/2001 pielikumā iekļauto trešo valstu sarakstu papildināšana un aktualizēšana ir būtisks elements, lai atvieglotu dalībvalstu ārējo robežu šķērsošanu. Paziņojumā par kopējās vīzu politikas pielāgošanu jauniem izaicinājumiem⁶ Komisija uzsvēra, ka tas ir būtisks elements, lai nodrošinātu telpas bez iekšējo robežu kontroles drošību un pienācīgu darbību. Tie paši mērķi tiek īstenoti ar Komisijas priekšlikumiem grozīt Vīzu kodeksu (Regula (EK) Nr. 810/2009)⁷ un VIS regulu (Regula (EK) Nr. 767/2008)⁸, ko patlaban apspriež līdztiesīgie likumdevēji. Līdzīgā kārtā ierosinātā regula, ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbībai⁹, ir vērsta uz to, lai apvienotu un visaptverošā veidā pastiprinātu ES informācijas instrumentus robežu pārvaldības, migrācijas un drošības jomā.

Ar Regulu (ES) 2017/2226¹⁰, ar ko izveido ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), ir vēl vairāk uzlabota Savienības ārējo robežu drošība un pārvaldība. Šīs regulas galvenie mērķi ir uzlabot robežpārbaudes kvalitāti attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem un nodrošināt, ka sistemātiski un uzticami tiek identificētas personas, kas pārsniedz atļautās uzturēšanās termiņu. Līdz ar to plānotā IIS būs svarīgs elements, kas nodrošinās to, ka trešo valstu valstspiederīgie likumīgi izmanto bezvīzu uzturēšanās periodu Šengenas zonā, un palīdzēs novērst tādu valstspiederīgo neatbilstīgo migrāciju no valstīm, kurām piemēro bezvīzu režīmu.

Regula (ES) 2018/1240¹¹, ar ko izveido ES ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS), novērsīs informācijas trūkumu attiecībā uz ceļotājiem, kas atbrīvoti no prasības, ka, šķērsojot ārējās robežas, viņiem ir jābūt vīzai. Šāda sistēma noteiks, vai no vīzas prasības atbrīvotie trešo valstu valstspiederīgie ir attiecīgi tiesīgi vēl pirms viņu ceļošanas uz Šengenas zonu, kā arī noteiks, vai šāda ceļošana rada drošības, nelikumīgas imigrācijas vai augstu epidēmijas risku.

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 (1999) un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

³ COM (2016) 277 final, 4.5.2016.

⁴ COM (2016) 279 final, 4.5.2016.

⁵ COM (2018) 139 final, 14.3.2018.

⁶ COM (2018) 251 final, 14.3.2018.

⁷ COM (2018) 252 final, 14.3.2018.

⁸ COM (2018) 302 final, 16.5.2018.

⁹ COM (2017) 794 final, 12.12.2017.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2226 (2017. gada 30. novembris), ar ko izveido ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS), lai reģistrētu to trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un izceļošanas datus un ieceļošanas atteikumu datus, kuri šķērso dalībvalstu ārējās robežas, un ar ko paredz nosacījumus piekļuvei IIS tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Konvenciju, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, un Regulas (EK) Nr. 767/2008 un (ES) Nr. 1077/2011 (OV L 327, 9.12.2017., 20. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1240 (2018. gada 12. septembris), ar ko izveido Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS) un groza Regulas (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 un (ES) 2017/2226 (OV L 236, 19.9.2018., 1. lpp.).

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkta a) apakšpunkts, kas paredz pasākumus attiecībā uz kopējo vīzu politiku.

• Subsidiaritāte, proporcionalitāte un instrumenta izvēle

Tā kā Savienība ir izveidojusi kopēju vīzu politiku, tostarp pieņēmusi regulu, kur uzskaitītas valstis, ar kurām ir bezvīzu režīms, un valstis ar vīzu režīmu (Regula (EK) Nr. 539/2001), noteikt vai mainīt trešo valstu valstspiederīgo vīzas statusu var tikai ar Savienības leģislatīvo aktu, ar ko groza minēto regulu. Dalībvalstis nevar rīkoties atsevišķi. Nav pieejamas citas (neleģislatīvas) iespējas, lai sasniegtu politikas mērķi.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Neattiecas.

• Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Novērtējot kritērijus, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 539/2001, lai noteiktu, vai Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, būtu vajadzīga vai nebūtu vajadzīga vīza, Komisija ir izmantojusi virkni datu avotu. Tie ir *Eurostat* dati par imigrāciju pilsonības dalījumā, Apvienoto Nāciju Organizācijas un Apvienotās Karalistes Valsts statistikas biroja (ONS) dati par to Apvienotās Karalistes valstspiederīgo skaitu, kas dzīvo pārējās 27 Savienības dalībvalstīs (ES-27), pasažieru apsekojumi par Apvienotās Karalistes valstspiederīgo braucienu skaitu uz ES-27¹², nozares aprēķini par Apvienotās Karalistes ceļotāju izdevumiem¹³, kā arī dati par tirdzniecību starp Savienību un Apvienoto Karalisti¹⁴. Ciešās attiecības starp ES-27 valstīm un Apvienoto Karalisti, ņemot vērā pēdējos 46 gadus kopš Apvienotās Karalistes dalības Savienībā, arī ir bijušas faktors kritēriju novērtēšanā.

• Ietekmes novērtējums

Regulas (EK) Nr. 539/2001 grozījumi ir nepieciešami sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības. Ņemot vērā vajadzību pēc savlaicīgas rīcības un ievērojot secinājumus, kas izdarīti turpmāk tekstā, pilnīgs ietekmes novērtējums netika veikts. Ir tikai divas politikas iespējas, proti, iekļaut Apvienotās Karalistes valstspiederīgos, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, Regulas (EK) Nr. 539/2001 I pielikumā (“vajadzīga vīza”) vai regulas II pielikumā (bez vīzas).

Komisija ir secinājusi, ka Apvienotās Karalistes valstspiederīgie, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, būtu jāatbrīvo no vīzas prasības, ja tie īstermiņa uzturēšanās nolūkā ceļo uz Savienību. Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, kā Savienības pilsoņiem patlaban ir tiesības brīvi pārvietoties saskaņā ar Līgumiem un Direktīvu 2004/38/EK¹⁵. Viņi var pārvietoties un uzturēties visā Savienībā bez vīzas prasības. Lai gan

¹² ONS, [Travelpac: travel to and from the UK](#). 2018. gada septembris.

¹³ Centre for Economics and Business Research, [The economic importance of UK outbound tourism to the EU27 economies](#). 2017. gada septembris.

¹⁴ Pārstavju palātas informatīvs dokuments 7851, [Statistics on UK-EU trade](#). 2018. gada jūlijs.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza

Apvienotās Karalistes valstspiederīgie, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, no Apvienotās Karalistes izstāšanās dienas vairs nebūs Savienības pilsoņi un nevarēs izmantot personu brīvas pārvietošanās tiesības pēc tam, kad Savienības tiesību akti vairs nebūs tiem piemērojami, būtu lietderīgi saglabāt ciešu saikni starp Lielbritānijas pilsoņiem un Savienības pilsoņiem, kā arī atvieglot ceļošanu darījumdarbības un tūrisma nolūkos. Tā kā Pasaules Banka uzskata Apvienoto Karalisti par ekonomiku ar augstu ienākumu līmeni un tā ir ESAO dalībvalsts, tā atbilst tādas valsts profilam, kas principā radītu zemu neatbilstīgas migrācijas risku uz Savienību.

Lai pārvaldītu drošības riskus, šķiet, ka tad, kad Savienības tiesību akti par Savienības pilsoņu brīvu pārvietošanos tiem vairs nebūs piemērojami, būs pietiekamas pie ārējām robežām veiktas trešo valstu valstspiederīgo pārbaudes, ko piemēros Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi. Turklāt Apvienotā Karaliste izsniedz biometriskās pases, kas atbilst Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas standartiem. Papildus tam, ja radīsies jebkādi migrācijas vai drošības riski, kas saistīti ar Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, un tādēļ būs steidzami jārīkojas, lai apturētu bezvīzu režīmu, šo situāciju var risināt saskaņā ar apturēšanas mehānismu, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 539/2001 1. a pantā.

ES-27 ir Apvienotās Karalistes lielākais tirdzniecības partneris, kas veido 44 % no visa Apvienotās Karalistes eksporta apjoma un 54 % no Apvienotās Karalistes importa 2017. gadā. Lai gan pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības tirdzniecības apjoms varētu samazināties, Savienība un Apvienotā Karaliste varētu saglabāt svarīgas tirdzniecības attiecības, ņemot vērā ģeogrāfisko tuvumu un vēsturiski ciešo savstarpējo saikni to ekonomikā. Turklāt patlaban ir aptuveni 800 000 Apvienotās Karalistes valstspiederīgo, kas dzīvo ES-27 valstīs (izņemot Īriju)¹⁶, un aptuveni 50 000 Apvienotās Karalistes valstspiederīgo katru gadu pārceļas uz ES-27 valstīm¹⁷. Šie aspekti veicina lielu ceļošanas apjomu no Apvienotās Karalistes uz ES-27 valstīm: kopumā Apvienotās Karalistes iedzīvotāji 2016. gadā veica 53 miljonus ceļojumu uz ES-27 valstīm darījumdarbības, atpūtas vai citos nolūkos, un, uzturoties citās dalībvalstīs, iztērēja aptuveni 28 miljardus EUR. Nosakot vīzas prasību Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, varētu samazināties šo ceļojumu radītais ekonomiskais labums Savienībai, sašaurināties tirdzniecības attiecības un tikt nodarīts kaitējums Savienības ekonomiskajām interesēm.

Apvienotā Karaliste ir Eiropas Padomes dalībvalsts. Savienība un Apvienotā Karaliste piešķir līdzīgu nozīmi cilvēktiesību un pamatbrīvību apsvērumiem, kā to apliecina Apvienotās Karalistes pievienošanās Eiropas Cilvēktiesību konvencijai. Kopīgās vērtības, kas izriet no kopējām saistībām demokrātijas un tiesiskuma jomā, būs nozīmīgas arī pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības. Tas būtu jāatspoguļo, arī atvieglojot ceļošanu starp Savienību un Apvienoto Karalisti un paredzot bezvīzu režīmu Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem.

Apvienotās Karalistes valdība ir paziņojusi, ka tā neplāno pieprasīt vīzas ES-27 dalībvalstu pilsoņiem, ja tie tūrisma un darījumdarbības nolūkos veiks īstermiņa uzturēšanos¹⁸. Šis

Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004, 77. lpp.).

¹⁶ ONS, *Living abroad: British residents living in the EU*. 2018. gada aprīlis.

¹⁷ Eurostat, *Immigration by age group, sex and citizenship*. 2018. gada aprīlis.

¹⁸ HM Government, *The future relationship between the United Kingdom and the European Union*. 2018. gada jūlijs, 76.–78. punkts. Apvienotās Karalistes Migrācijas padomdevējas komitejas ziņojumā nemaz

nodoms tagad būs jāformalizē, lai pilsoņi varētu paļauties uz to, un līdztiesīgajiem likumdevējiem būtu jāņem vērā progress, kas šajā sakarā panākts likumdošanas procesa gaitā attiecībā uz šo priekšlikumu. Ja Apvienotā Karaliste turpmāk nolems vienpusēji piemērot vīzas prasību visiem vai dažiem Savienības pilsoņiem¹⁹, tiks aktivizēts savstarpības mehānisms saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 539/2001 1. panta 4. punktu. Tā rezultātā tiktu ieviesta vīzas prasība.

Vairākums to Eiropas valstu pilsoņu, kas nav Savienības dalībvalstis, kā arī Lielbritānijas valstspiederīgie, kas nav Lielbritānijas pilsoņi, patlaban var ieceļot Šengenas zonā bez vīzas. Ņemot vērā Apvienotās Karalistes ciešo tuvumu Savienībai, reģionālās saskaņotības apsvērumi arī liecina par to, ka Apvienotā Karaliste būtu jāiekļauj bezvīzu režīma valstu sarakstā.

Visiem atlikušajiem riskiem, kas saistīti ar Apvienotās Karalistes valstspiederīgo, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, bezvīzu ceļošanu uz Savienību, vajadzētu mazināties, izmantojot pasākumus, kas nesen pieņemti, lai uzlabotu Savienības ārējo robežu pārvaldību, jo īpaši ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS) un ES ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (ETIAS), kas attieksies uz Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kad Savienības tiesību akti par Savienības pilsoņu brīvu pārvietošanos tiem vairs nebūs piemērojami, kā uz citiem bezvīzu režīma trešo valstu valstspiederīgajiem.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Šim priekšlikumam nav negatīvas ietekmes uz pamattiesību aizsardzību Eiropas Savienībā. Atvieglējot Apvienotās Karalistes valstspiederīgo, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, bezvīzu ceļošanu uz Savienību, tiks atvieglota ceļošana, piemēram, saistībā ar tiesībām uz ģimenes dzīvi.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Neattiecas.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Grozītā regula būs piemērojama no nākamās dienas pēc dienas, kad Savienības tiesību akti vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei. Ja vien Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenoteiks citu dienu, tas būs 2019. gada 30. marts vai diena, kas paredzēta ratificētajā izstāšanās līgumā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu. Regulu tieši īstēnos dalībvalstis; tāpēc nav nepieciešams īstenošanas plāns.

nav ieteikts ieviest vīzas prasību attiecībā uz Savienības pilsoņu īstermiņa uzturēšanos Apvienotajā Karalistē (*Migration Advisory Committee, [EEA migration in the UK: Final report](#)*, 2018. gada septembris, politikas ieteikums Nr. 30, 4. lpp.).

¹⁹ Katrā gadījumā, kamēr Apvienotajai Karalistei ir piemērojami Savienības tiesību akti par Savienības pilsoņu brīvu pārvietošanos, vīzas pienākuma ieviešana būtu to pārkāpums.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ar 1. pantu Regulu (EK) Nr. 539/2001 groza šādos trijos aspektos.

- No 4. panta 2. punkta d) apakšpunkta tiek svītrotas atsauce uz Apvienoto Karalisti, jo šis apakšpunkts attiecas tikai uz dalībvalstīm, kas nepiemēro Šengenas *acquis*. Dalībvalstis arī turpmāk saskaņā ar 4. panta 2. punkta b) apakšpunktu varēs atbrīvot no vīzas prasības atzītus bēgļus, bezvalstniekus un citas personas, kuras nav nevienas valsts valstspiederīgie un kuras pastāvīgi dzīvo Apvienotajā Karalistē.
- Apvienotā Karaliste attiecībā uz Lielbritānijas pilsoņiem tiek iekļauta II pielikumā, t. i., to trešo valstu sarakstā, uz kurām attiecas bezvīzu režīms.
- Lai svītrotu pašreizējo atsauci uz Savienības tiesību aktiem, II pielikuma 3. daļas virsrakstu aizstāj ar “LIELBRITĀNIJAS VALSTSPIEDERĪGIE, KAS NAV LIELBRITĀNIJAS PILSOŅI”. Lai saglabātu juridisko noteiktību, tiks saglabāts pilns to Lielbritānijas valstspiederīgo saraksts, kas nav Lielbritānijas pilsoņi. Šo Lielbritānijas valstspiederīgo vīzas statusu vispirms noteica ar Regulu (EK) Nr. 1932/2006, kuras I pielikumā uzskaitītas dažas šo valstspiederīgo kategorijas (vajadzīga vīza), savukārt citas — II pielikumā (bez vīzas), pamatojoties uz Regulā (EK) Nr. 539/2001²⁰ uzskaitīto kritēriju novērtējumu. Ar 2014. gada 15. maija Regulu (ES) Nr. 509/2014 tās visas tika iekļautas II pielikumā (bez vīzas)²¹. Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības neietekmē šo Lielbritānijas valstspiederīgo, kas nav Lielbritānijas pilsoņi, vīzas statusu.

Ar regulas 3. pantu tiek nodrošināts, ka grozījumus Regulā (EK) Nr. 539/2001 piemēro no nākamās dienas pēc dienas, kad Savienības tiesību akti vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei, novēršot juridisko nenoteiktību attiecībā uz Apvienotās Karalistes valstspiederīgo, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, bezvīzu režīmu.

²⁰ Pilnu novērtējumu, kura rezultātā ieguva šo sadalījumu, sk. COM (2006) 84 final, 13.7.2006.

²¹ Pilnu novērtējumu, kura rezultātā ieguva šo sadalījumu, sk. COM (2012) 650 final, 7.11.2012.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar kuru attiecībā uz Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības groza Padomes Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) 2017. gada 29. martā Apvienotā Karaliste uz Līguma par Eiropas Savienību 50. panta pamata iesniedza Eiropadomei paziņojumu par nodomu izstāties no Savienības. Tādējādi Apvienotā Karaliste kļūs par trešo valsti un no 2019. gada 30. marta tai vairs nebūs piemērojami Savienības tiesību akti, ja vien izstāšanās līgumā nebūs noteikta cita diena, vai arī Eiropadome, vienojoties ar Apvienoto Karalisti, vienprātīgi nenoteiks citu dienu.
- (2) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 21. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK²² Savienības pilsoņiem ir tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, tostarp tiesības ieceļot dalībvalstīs bez vīzas vai līdzvērtīgām formalitātēm.
- (3) Tā kā Apvienotā Karaliste izstājas no Savienības, Līgums un Direktīva 2004/38/EK vairs nebūs piemērojami Apvienotās Karalistes valstspiederīgajiem, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, un līdz ar to nebūs spēkā arī viņu tiesības ieceļot dalībvalstīs bez vīzas. Tāpēc Apvienotā Karaliste ir jāiekļauj vienā no [Padomes Regulas (EK) Nr. 539/2001]²³ pielikumiem. Regulas I pielikumā uzskaitītas trešās valstis, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, un II pielikumā uzskaitītas trešās valstis, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 30.4.2004, 77. lpp.).

²³ Padomes Regula (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts), ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (OV L 81, 21.3.2001., 1. lpp.); patlaban regula tiek kodificēta (sk. COM(2018) 139 final, 14.3.2018.). Atsauce tiks atjaunināta pēc kodificētās regulas stāšanās spēkā.

- (4) Kritēriji, kas katrā gadījumā atsevišķi būtu jāņem vērā, nosakot trešās valstis, kuru valstspiederīgajiem ir jābūt vīzai, vai trešās valstis, uz kuru valstspiederīgajiem šī prasība neattiecas, ir noteikti [Regulas (EK) Nr. 539/2001 -1. pantā]²⁴. Tie attiecas uz nelikumīgo imigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, ekonomisko ieguvumu, jo īpaši tūrisma un ārējās tirdzniecības jomā, kā arī uz Savienības ārējām attiecībām ar attiecīgajām trešām valstīm, jo īpaši tajās ņemot vērā arī apsvērumus par cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī sekas, kas tiks radītas attiecībā uz reģionālo vienotību un savstarpību.
- (5) Ņemot vērā visus kritērijus, kas uzskaitīti [Regulas (EK) Nr. 539/2001²⁵ -1. pantā], ir lietderīgi atbrīvot no vīzas prasības Apvienotās Karalistes valstspiederīgos, kas ir Lielbritānijas pilsoņi, ja viņi ceļo uz dalībvalstu teritoriju. Ņemot vērā ģeogrāfisko tuvumu, saikni starp ekonomikām, tirdzniecības līmeni un to, cik lielā apmērā starp Apvienoto Karalisti un Savienību notiek personu īstermiņa pārvietošanās darījumdarbības, atpūtas vai citos nolūkos, bezvīzu režīmam būtu jāveicina tūrisms un saimnieciskā darbība, tādējādi sniedzot labumu Savienībai.
- (6) Apvienotās Karalistes valdība ir paziņojusi par savu nodomu no dienas, kad Savienības tiesību akti vairs nebūs piemērojami Apvienotajai Karalistei, nepieprasīt vīzu ES-27 valstu pilsoņiem, ja tie īstermiņa uzturēšanās vai tūrisma nolūkos ieceļos Apvienotajā Karalistē. Ja Apvienotā Karaliste turpmāk ievieš vīzas prasību vismaz vienas dalībvalsts pilsoņiem, būtu jāpiemēro savstarpības mehānisms, kas paredzēts [Regulas (EK) Nr. 539/2001²⁶ 1. panta 4. punktā]. Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un dalībvalstīm bez kavēšanās būtu jāīsteno, piemērojot mehānismu.
- (7) Tāpēc Apvienotā Karaliste būtu jāiekļauj [Regulas (EK) Nr. 539/2001]²⁷ II pielikumā attiecībā uz Lielbritānijas pilsoņiem.
- (8) Attiecībā uz Islandi un Norvēģijas Karalisti — saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis*²⁸ īstenošanā, piemērošanā un izstrādē, šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu izstrāde, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK²⁹ 1. panta B punktā.
- (9) Attiecībā uz Šveices Konfederāciju — saskaņā ar nolīgumu, ko parakstījusi Eiropas Savienība, Eiropas Kopiena un Šveices Konfederācija par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis*³⁰ īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK 1. panta B un C punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK³¹ 3. pantu.

²⁴ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.

²⁵ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.

²⁶ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.

²⁷ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.

²⁸ OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.

²⁹ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).

³⁰ OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.

³¹ Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopien un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.).

- (10) Attiecībā uz Lihtenšteinas Firstisti — saskaņā ar protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis*³² īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta 1. panta B un C punktā Lēmumā 1999/437/EK, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES³³ 3. pantu.
- (11) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Apvienotā Karaliste nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2000/365/EK³⁴, tādēļ Apvienotā Karaliste nepiedalās tās pieņemšanā.
- (12) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK³⁵. Tādēļ Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (13) Šī regula ir akts, kas pilnveido Šengenas *acquis* vai ir kā citādi saistīts ar to, kā attiecīgi noteikts 2003. gada Pievienošanās akta 3. panta 1. punktā, 2005. gada Pievienošanās akta 4. panta 1. punktā un 2011. gada Pievienošanās akta 4. panta 1. punktā.
- (14) Šai regulai būtu jāstājas spēkā 2019. gada 30. martā — dienā, kad Apvienotā Karaliste izstājas no Savienības.
- (15) Šī regula būtu jāpiemēro no dienas, no kuras Savienības tiesību akti Apvienotajai Karalistei vairs nav piemērojami.
- (16) Tāpēc būtu jāgroza [Regula (EK) Nr. 539/2001]³⁶,
- IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

[Regulu (EK) Nr. 539/2001]³⁷ groza šādi:

1. [Regulas 4. panta 2. punkta]³⁸ d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“d) neskarot prasības, kas izriet no Strasbūrā 1959. gada 20. aprīlī parakstītā Eiropas Līguma par vīzu atcelšanu bēgļiem, atzītus bēgļus, bezvalstniekus un citas personas, kam nav nevienas valsts pilsonības, kas pastāvīgi uzturas Īrijā un kas ir tādu ceļošanas dokumentu turētāji, kuri izdoti Īrijā un kurus attiecīgā dalībvalsts atzīst.”;

³² OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp.

³³ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanos Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanos (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.).

³⁴ Padomes Lēmums 2000/365/EK (2000. gada 29. maijs) par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 131, 1.6.2000., 43. lpp.).

³⁵ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

³⁶ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.

³⁷ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.

³⁸ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.

2. Regulas II pielikuma 1. daļā iekļauj šādu:
“Apvienotā Karaliste (izņemot Lielbritānijas valstspiederīgos, kas minēti 3. daļā)”;
3. Regulas II pielikuma 3. daļas nosaukumu aizstāj ar šādu:
“LIELBRITĀNIJAS VALSTSPIEDERĪGIE, KAS NAV LIELBRITĀNIJAS PILSOŅI”.

2. pants

Ja Apvienotā Karaliste ievieš vīzas prasību vismaz vienas dalībvalsts pilsoņiem, būtu jāpiemēro savstarpības mehānisms, kas paredzēts [Regulas (EK) Nr. 539/2001³⁹ 1. panta 4. punktā]. Eiropas Parlaments, Padome, Komisija un dalībvalstis bez kavēšanās rīkojas, piemērojot mehānismu.

3. pants

1. Šī regula stājas spēkā 2019. gada 30. martā.
To piemēro no nākamās dienas pēc dienas, no kuras Savienības tiesību akti Apvienotajai Karalistei vairs nav piemērojami.
2. Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

³⁹ Sk. 23. zemsvītras piezīmi.